

Onderwerp

Programma Mobiliteit en Ruimte

Gedeputeerde Staten stellen voor

1. Beslispunten

1. Het Programma Mobiliteit en Ruimte vast te stellen;
2. Het bestedingsplan vast te stellen en een totaalkrediet beschikbaar te stellen van € 304,287 mio;
3. Het college van Gedeputeerde Staten te mandateren om de oormerken voor onderstaande onderwerpen binnen de stelpost Nieuw Beleid te benutten:
 - Infrastructuur – Wegen (kapitaallasten) € 1,000 mio;
 - Infrastructuur – Fietspaden (kapitaallasten) € 1,038 mio;
4. Het college van Gedeputeerde Staten te mandateren om inliggende uitvoeringskredieten te voteren.

2. Doelstelling programmabegroting

Dit onderwerp past binnen het programma Mobiliteit, programmaonderdeel 6.2 Ontwikkeling en innovatie mobiliteit.

3. Eerdere behandeling

06 mei 2020	cie EMS	Beeldvormend	Continua
25 aug 2021	cie EMS	Beeldvormend	Ontwerp
22/29 sept 2021	cie EMS	Oordeelsvormend	Ontwerp
13 okt 2021	PS	Hamerstuk	Ontwerp
15 juni/6 juli 2022	cie EMS	Oordeelsvormend	Definitief

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling

Ingevolgde de Planwet verkeer en vervoer stellen Provinciale Staten een provinciaal verkeers- en vervoerplan vast, die richting geeft aan de door Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten te nemen beslissingen inzake verkeer en vervoer. Het Programma Mobiliteit en Ruimte 2018 - 2021 is afgelopen. Voorliggend Programma Mobiliteit en Ruimte voorziet in eerdergenoemde wettelijke plicht.

5. Verdere behandeling PS

Jaarlijks zal een kredietoverzicht van het Programma Mobiliteit en Ruimte als bijlage bij de programmabegroting aan u worden gepresenteerd.

6. Korte toelichting op voorstel

Het vigerende mobiliteitsbeleid van de provincie is vastgelegd in de Omgevingsvisie FlevolandStraks en het Omgevingsprogramma Flevoland. De Mobiliteitsvisie 2030 en het Programma Mobiliteit en Ruimte 2018 – 2021 maken onderdeel uit van dit beleidshuis, waarbij laatstgenoemde dient als invulling van de wettelijke plicht om op basis van de Planwet verkeer en vervoer een regionaal verkeers- en vervoersplan vast te stellen. Het opstellen van een Programma Mobiliteit en Ruimte is erop gericht de provinciale doelen uit de Mobiliteitsvisie 2030 nader uit te werken en te verbinden met doelstellingen en activiteiten van partners.

Provinciale Staten
13 juli 2022

Agendapunt

Lelystad
10 mei 2022

Registratienummer
2929925

Afdeling/ Bureau
SENB

Portefeuillehouder
Reus, J. de

Routing

Commissie Economie, Mobiliteit
en Samenleving:
15 juni/6 juli 2022

Er zijn meerdere aanleidingen om een nieuw Programma Mobiliteit en Ruimte op te stellen en daarmee het provinciale mobiliteitsbeleid te herzien:

- Veranderende (Europese) wet- en regelgeving;
- Actuele ontwikkelingen in het beleidsveld en onze provincie;
- De eindigheid van het Programma Mobiliteit en Ruimte 2018 – 2021.

Het Ontwerp Programma Mobiliteit en Ruimte heeft gedurende zes weken, van 1 november tot en met 10 december 2021, ter inzage gelegen.

In bijgevoegde antwoordnota wordt ingegaan op de ingediende zienswijzen. Deze geven geen aanleiding om de voorgestelde planvorming (fundamenteel) te wijzigen, zodat thans voorgesteld wordt om het Programma Mobiliteit en Ruimte vast te stellen.

Het Programma Mobiliteit en Ruimte is een programma in de zin van de Omgevingswet en zal na vaststelling integraal worden opgenomen in het Omgevingsprogramma Flevoland.

7. Beoogd effect

Een slim, schoon en solide mobiliteitssysteem gericht op het realiseren van een duurzame mobiliteitsketen om van deur tot deur en weer terug te reizen.

8. Argumenten

1.1 De voorkeur van politieke fracties bepaalt de koers.

In de opmaat van de nieuwe planvorming bent u op 6 mei 2020 allereerst in een beeldvormende sessie van de commissie EMS meegenomen in de ontwikkelingen op het gebied van Mobiliteit en Ruimte. Tevens zijn alle politieke fracties actief bevraagd om te stemmen over eenzelfde set continue om hun politieke voorkeur ten aanzien van nieuw te zetten accenten voor het Programma Mobiliteit & Ruimte kenbaar te maken. Deze is gewogen naar stemverhouding binnen Provinciale Staten en heeft de koers bepaald van het Programma Mobiliteit en Ruimte. Dit laat in de kern het volgende beeld zien:

- Verkorten van reistijden voor economische ontwikkeling;
- Files zoveel mogelijk voorkomen;
- Mobility as a Service aanbieden door de overheid;
- OV-knooppunten dienen aangename verblijfsruimten te zijn;
- Mobility as a Service is een open platform, ook voor andere aanbieders;
- Data is van en voor iedereen en openbaar toegankelijk;
- Optioneel inzetten op verminderen, veranderen of verduurzamen van mobiliteit;
- Geen voorkeursvolgorde in wandelen – fietsen - openbaar vervoer - deauto - privé auto;
- Voor goede nieuwe OV-initiatieven moet geld vrijgemaakt worden;
- Met gemeenten verantwoordelijk voor het ontsluiten van kleine kernen;
- Investeren in snelfietsroutes tussen de grote kernen;
- Fietspaden binnen de bebouwde kom zijn gemeentelijke verantwoordelijkheid;
- Goederenverkeer niet prioriteren bij kruisingen;
- Passantensteigers aansluiten op recreatiegebieden.

Hiermee is een brede investeringsagenda ontstaan die innovatie koppelt aan het beter benutten en verder uitbouwen van ons bestaande mobiliteitssysteem, waarbij we nadrukkelijk hebben geopteerd voor een meer prominente rol van de fiets.

1.2 Het Programma Mobiliteit en Ruimte vult nieuwe maatschappelijke opgaven in.

Met het voorliggende Programma Mobiliteit en Ruimte zijn de provinciale doelen uit de Mobiliteitsvisie 2030 nader uitgewerkt in nieuwe maatschappelijke opgaven. Deze zijn vervolgens verbonden met de doelstellingen en activiteiten van partners en vertaald in tal van provinciale activiteiten. Om door de bomen het bos te kunnen zien is onderstaande kernboodschap opgesteld:

Als innovatieve provincie investeren we **slim** in **schoon** vervoer en een **solide** vervoersnetwerk, dat veilig en duurzaam is.

In bijlage I treft u deze kernboodschap aan, welke voortkomt uit allerlei ontwikkelingen en langs een drietal pijlers – **slim**, **schoon** en **solide** – is opgebouwd.

Op hoofdlijnen zijn de navolgende belangrijkste beleidslijnen te benoemen, t.w.:

- Van aanbod naar vraaggestuurde mobiliteit
- Intensivering risicogestuurd werken in verkeersveiligheid
- Proactief gestuurd verkeersmanagement
- Duurzame grond, weg en waterbouw
- Werken en leren op afstand
- Stimuleren laadinfrastructuur en hernieuwbare brandstoffen
- Regionale hubs om te verbinden
- Reductie van CO₂-uitstoot
- Verleiding van bezit naar gebruik
- Stimuleren van het fietsgebruik
- Ontsluiting ruimtelijk-economische ontwikkelingen
- Goede bereikbaarheid met alle vervoerswijzen
- Mobiliteit bereikbaar voor iedereen
- Veilige systemen, veilige infrastructuur

1.3 *Beleidsmatige verankering van het 'Fundament Smart Mobility Flevoland'.*

Op 16 december 2020 heeft u ingestemd met het 'Fundament Smart Mobility Flevoland' en met de beleidsmatige verankering in het nieuwe Programma Mobiliteit en Ruimte. Door deze beleidsmatige verankering wordt het beleidskader voor Smart Mobility bepalend in de integratie van de hele Flevolandse mobiliteitsketen en ontstaan kansen om de innovatieve mobiliteit te verbinden met de meer traditionele mobiliteit. Een voorbeeld hiervan is de realisatie van een achttal regionale hubs, waarbij zoveel mogelijk modaliteiten kunnen worden verbonden met vormen van vervoer op maat (MaaS) om de reiziger te verleiden tot duurzaam reisgedrag.

1.4 *Afstemming met partners biedt kansen op vergroting maatschappelijk rendement.*

Door het Rijk, de MRA, de VRA, de Flevolandse gemeenten, Rijkswaterstaat Midden-Nederland, het Waterschap Zuiderzeeland, de aangrenzende provincies en andere verbonden actoren nadrukkelijk te betrekken bij het opstellen van het Programma Mobiliteit en Ruimte is draagvlak gecreëerd, ontstaan mogelijkheden voor vergroting van het maatschappelijk rendement door bundeling van inzet en kan een start gemaakt worden met de mobiliteitstransitie in Flevoland.

1.5 *Terinzagelegging is conform de Inspraakverordening geschied.*

De Inspraakverordening Flevoland 2006 schrijft voor dat beleid conform de Algemene wet bestuursrecht wordt voorbereid. Dit houdt o.a. in dat van het ontwerp kennisgeving gedaan moet worden in het Provinciaal Blad en dat de stukken gedurende zes weken ter inzage moeten liggen. Gedurende deze periode kunnen zienswijzen worden ingediend.

Het Ontwerp Programma Mobiliteit en Ruimte heeft gedurende zes weken, van 1 november tot en met 10 december 2021, ter inzage gelegen. Daarnaast is het ontwerp schriftelijk aan de colleges van Burgemeester en Wethouders van de Flevolandse gemeenten alsmede aan het college van Dijkgraaf en Heemraden van Waterschap Zuiderzeeland aangeboden. Tenslotte is het ontwerp op de provinciale website en ruimtelijkeplannen.nl geplaatst.

In bijgevoegde antwoordnota wordt ingegaan op de ingediende zienswijzen. Deze geven geen aanleiding om de voorgestelde planvorming (fundamenteel) te wijzigen, zodat thans voorgesteld wordt om het Programma Mobiliteit en Ruimte vast te stellen.

Na vaststelling van het Programma Mobiliteit en Ruimte worden de indieners van zienswijzen middels bijgevoegde antwoordnota (bijlage IV) hierover geïnformeerd.

2.1 Beschikbare middelen dekken bestaande en nieuwe lasten.

De benodigde beschikbare middelen om alle benoemde activiteiten uit het Programma Mobiliteit en Ruimte financieel te kunnen dekken worden weergegeven in het bijbehorende bestedingsplan (bijlage III). Op basis hiervan wordt eveneens voorgesteld om een totaalkrediet beschikbaar te stellen van € 304,287 mio.

3.1 Mandaat voor de aanwending van oormerken uit de stelpost Nieuw Beleid is noodzakelijk.

Het bestedingsplan van het Programma Mobiliteit en Ruimte (bijlage III) maakt aanspraak op verschillende dekkingsbronnen binnen de provinciale programmabegroting om realisatie van de geprogrammeerde voorzieningen mogelijk te maken. Voorgesteld wordt om het college van Gedeputeerde Staten te mandateren om de oormerken voor onderstaande onderwerpen binnen de stelpost Nieuw Beleid te benutten:

- Infrastructuur – Wegen (kapitaallasten) € 1,000 mio;
- Infrastructuur – Fietspaden (kapitaallasten) € 1,038 mio.

4.1 Mandaat voor het voteren van uitvoeringskredieten maakt inspelen op de markt mogelijk.

In artikel 4 lid 1 van de Financiële verordening provincie Flevoland 2021 is bepaald dat u de totale lasten en baten voor de afzonderlijke programmaonderdelen en de investeringskredieten autoriseert met het vaststellen van de begroting.

Door het bestedingsplan van het Programma Mobiliteit en Ruimte (bijlage III) vast te stellen en het op basis hiervan beschikbaar stellen van een totaalkrediet van € 304,287 mio autoriseert u de uit het Programma Mobiliteit en Ruimte voortvloeiende lasten en baten en voldoet u hiermee aan onze eigen regelgeving.

Gegeven voornoemde autorisatie en gelet op de aanstaande inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt in de geest van deze wet voorgesteld om het college van Gedeputeerde Staten mandaat te geven om inliggende individuele uitvoeringskredieten van het Programma Mobiliteit en Ruimte – binnen het door u beschikbaar gestelde totaalkrediet – te voteren. De reden hiervoor is gelegen in het feit dat het zeer wenselijk is dat het college en de ambtelijke organisatie in staat worden gesteld om proactief en tussentijds te kunnen sturen om de geprogrammeerde mobiliteitsvoorzieningen te realiseren. Hierbij is van belang om enerzijds de beschikking te hebben over het integrale uitvoeringskrediet van een individuele mobiliteitsvoorziening om vervolgens anderzijds over de boekjaren heen proactief in te kunnen spelen op kansen in de markt. Het vigerende reactief sturen binnen boekjaren en investeringscijfers maakt dan plaats voor proactief sturen op tijdige realisatie van de gehele mobiliteitsvoorziening binnen het integrale uitvoeringskrediet. Het voteren van inliggende integrale individuele uitvoeringskredieten door het college van Gedeputeerde Staten maakt dit mogelijk.

Derhalve wordt voorgesteld om:

- a. Het college van Gedeputeerde Staten mandaat te geven voor het voteren van inliggende individuele uitvoeringskredieten;
- b. Hierbij uit te gaan van integrale kredietvoting van een mobiliteitsvoorziening;
- c. Voor de reeds door u geïnitieerde kredietvotingen van lopende investeringsprojecten de restantkredieten te bundelen en door u te laten voteren middels vaststelling van de programmabegroting 2023.

De geraamde individuele uitvoeringskredieten uit het bestedingsplan van het Programma Mobiliteit en Ruimte (bijlage III) zijn richtinggevend. De daadwerkelijke realisatie van individuele mobiliteitsvoorzieningen kan in positieve of negatieve zin in tijd en/of middelen afwijken van de geprogrammeerde individuele ramingen. Indien dit het geval lijkt te gaan worden zal sturing in eerste instantie binnen het integrale uitvoeringskrediet van een mobiliteitsvoorziening plaatsvinden en indien dat onvoldoende soelaas biedt zal dat vanuit het door u beschikbaar gestelde totaalkrediet geschieden. Jaarlijks zal een kredietoverzicht van het Programma Mobiliteit en Ruimte als bijlage bij de programmabegroting aan u worden gepresenteerd met inbegrip van de (financiële) gevolgen van niet-beïnvloedbare factoren.

9. Kanttekeningen

1.1 *Omgevingswet verschuift bevoegdheid.*

Onlangs werd de datum voor inwerkingtreding van de Omgevingswet vastgesteld op 1 januari 2023. Op dat moment moet elke provincie beschikken over een Omgevingsvisie, één of meer programma's en een Omgevingsverordening. Eind 2017 is de Omgevingsvisie FlevolandStraks door u vastgesteld en op 27 februari 2019 eveneens het Omgevingsprogramma Flevoland. De inhoud van het Programma Mobiliteit en Ruimte landt in de bestaande structuur en beleidsinstrumenten van het provinciale beleidshuis: Omgevingsvisie en -programma. Tot 1 januari 2023 bent u bevoegd om over de vaststelling van het Programma Mobiliteit en Ruimte te besluiten en vanaf 1 januari 2023 komt deze bevoegdheid aan uw college toe. Na vaststelling van het Programma Mobiliteit en Ruimte zal het integraal worden opgenomen in het Omgevingsprogramma Flevoland.

1.2 *Balans tussen ontwikkeling en beheer.*

Het Programma Mobiliteit en Ruimte is opgesteld met in achtneming van de waarborging van het ontwikkelvermogen van de provincie op lange termijn en onvoorziene ontwikkelingen in de exploitatie van Mobiliteit. Hiertoe is een veiligheidsmarge in de bestemmingsreserve Mobiliteit aangehouden en niet betrokken in de dekking van voornoemde nieuwe planvorming. Het is evident dat als gevolg van deze planvorming en dan met name door de voorgestane areaaluitbreiding, de beheer- en onderhoudslasten zullen toenemen. In de opmaak van de nieuwe planvorming is voor de ontwikkeling hiervan een inschatting gemaakt, die extern getoetst en hard gemaakt moet worden. Indien vervolgens mocht blijken dat de toenemende beheer- en onderhoudslasten als gevolg van het Programma Mobiliteit en Ruimte:

1. niet beheerst kunnen worden door specifieke maatregelen en dus onvermijdelijk zijn;
 2. de hiervoor beschikbare voorzieningen en reserves ontoereikend zijn;
 3. het niet wenselijk is om hiervoor algemene middelen beschikbaar te stellen,
- bestaat de mogelijkheid om de huidige balans tussen ontwikkeling en beheer te verschuiven ten faveure van laatstgenoemde en de veiligheidsmarge van de bestemmingsreserve Mobiliteit aan te spreken voor de noodzakelijke verhoging van het exploitatiebudget ter dekking van de lasten samenhangend met Jaarlijks onderhoud en/of het doen van een noodzakelijke dotatie aan de voorziening Niet jaarlijks onderhoud Infrastructuur.

10. Financiële impact

Het bijbehorende bestedingsplan (bijlage III) geeft aan hoe voorzien wordt in de dekking van de lasten van alle benoemde activiteiten uit het Programma Mobiliteit en Ruimte.

Het voteren van kredieten vindt tot op heden plaats bij de vaststelling van de programmabegroting door te besluiten om de jaarschijf van een investering voor het aankomende begrotingsjaar beschikbaar te stellen. Dit bemoeilijkt het aangaan van meerjarige verplichtingen en sturing op de realisatie van het gehele project. Derhalve wordt voorgesteld om in plaats hiervan een totaal-krediet voor alle investeringen uit het Programma Mobiliteit en Ruimte beschikbaar te stellen van € 304,287 mio. En daarbinnen uw college mandaat te verlenen om voortaan een integraal uitvoeringskrediet per investering te voteren. Aangezien hiermee onze wijze van afschrijven ongewijzigd blijft, is er geen sprake van een financiële consequentie.

11. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
Kernboodschap Programma Mobiliteit en Ruimte	2915351	Bijgevoegd
Programma Mobiliteit en Ruimte	2915364	Bijgevoegd
Bestedingsplan Programma Mobiliteit en Ruimte	2915346	Bijgevoegd
Antwoordnota Programma Mobiliteit en Ruimte	2870811	Bijgevoegd
Provinciaal Blad Programma Mobiliteit en Ruimte	2916719	Bijgevoegd

